

Критерии за оценяване на устните отговори на учениците

Среден 3

Умее да разпознава езиково явление. Има сериозна непоследователност в логиката на отговора. Познава художествения текст. Познава някои основни характеристики на определени литературни жанрове. Разпознава някои основни структурни и композиционни елементи на литературния текст (тема, сюжет, композиция). Ограничено прилагане на литературнотеоретическите знания или езиковата терминология. Несамостоятелност на позициите, несигурност в крайните изводи.

Добър 4

Работа по образец. Не построява убедително отговора; не привежда доказателства. Разпознава и коментира ролята на основни структурни и композиционни елементи на литературния текст. Разпознава и коментира функцията на някои от тропите и фигурите на езика. Неточно опериране с езиковите или литературните понятия и категории. Осмисля възможните връзки на литературните текстове с митологичната и фолклорната култура. Познава някои от характерните за определени културни епохи и контексти ценностни системи, но не ги съотнася към интерпретацията си.

Мн. добър 5

Работа без образец. Липса на изчерпателност в отговора, доказателствата или изводите. Разбира условния характер на художествената литература и използва условността като инструмент на интерпретацията. Познава основните характеристики на литературните жанрове и интерпретира текста във връзка с жанровите особености. Коментира ролята на структурните и композиционните елементи на литературния текст. Осмисля и коментира функцията на тропите и фигурите на езика. Уверено се ориентира във фактите от литературната история. Коментира възможните връзки на литературните текстове с митологичната и фолклорната култура. Съотнася интерпретацията си с някои от характерните за определени културни епохи и контексти ценностни системи.

Отличен 6

Пренос от позната в непозната ситуация (създаване на текст). Умение да се построява логично и последователно отговора. Проявена лична позиция, самостоятелност, лексикална и граматична култура на речта; убедителност, изразителност и възможност за интерпретиране на художествения текст. Задълбочено познаване на художествения текст, езиковите или историческите факти; системни знания. Широка езикова, литературна или историческа култура. Разбира, коментира и проблематизира връзката между литературния текст, историческия и културния контекст. Интерпретира възможните връзки на литературните текстове с митологичната и фолклорната култура. Съотнася интерпретацията си с характерните за определени културни епохи и контексти ценностни системи.

Критерии за оценяване на писмените работи на учениците по български език и литература

Оценяването е съобразено с ДОИ за създаване на устни и писмени ученически текстове (преразказ, съчинение, есе, резюме), които са предвидени в учебната програма.

Проверката на тестовете се извършва с предварително заявен брой точки за всеки въпрос (изборен или отворен) и скала, приравняваща броя точки към определена цифрова оценка, изчислена на базата на единна формула.

Критерии за оценяване на преразказ (общо 30 точки)

№	Критерии	Точки
1.	Предава съдържанието вярно, изчерпателно и в съответствие с развитието на действието.	5
2.	Напълно се съобразява с дидактическата задача, като преценява кои епизоди да предаде сбито и кои подробно, за да запази смисловата и логическа взаимосвързаност както на художествения текст, така и на преразказа.	5
3.	Преобразува правилно и последователно пряката реч в непряка.	4
4.	Преразказва в съответствие с дидактическата задача в подходящо основно глаголно време.	4
5.	Не допуска граматични, правописни или пунктуационни грешки; използва разнообразни синтактични конструкции.	7
6.	Владее синонимното богатство на езика и употребява стилово уместни думи и изрази.	3
7.	Откроява графично всички абзаци; пише с ясна графика главните и малки букви, отделя думите; редактира четливо текста при необходимост.	2

Критерии за оценяване на резюме (общо 10 точки)

№	Критерии	Точки
1.	Извлича информация от текста и я обработва в съответствие с поставената задача.	2
2.	Композира и структурира свой текст, като се съобразява с поставената задача.	3
3.	Владее и прилага книжовните норми (правописна, лексикална, граматична, пунктуационна) на съвременния български книжовен език.	3
4.	Подбира и съчетава езикови средства с оглед на стиловата уместност.	2

Критерии за оценяване на есе (общо 30 точки)

Оценяването включва:

1. Компетентности за изграждане на есе
2. Компетентности за изграждане на аргументативен текст
3. Езикови компетентности

№	Критерии	Точки
1.	Компетентности за изграждане на есе	10
1.1.	Недвусмислено изразява лична позиция, провокирана от поставения проблем	2
1.2.	Обвързва проблема с актуалния контекст	2
1.3.	Използва подходящи стилово езикови средства за постигане на убедителност и въздействие	3
1.4.	Умее да интерпретира различни аспекти на проблема	3
2.	Компетентности за изграждане на аргументативен текст	12
2.1.	Формулира теза, съответстваща на поставения проблем	3
2.2.	Изгражда задълбочена логически последователна и смислово обвързана с темата аргументация	3
2.3.	Изгражда логическа или асоциативна организация на текста	3
2.4.	Свързва логически последователно композиционните части	3
3.	Езикови компетентности	8
3.1.	Владее и прилага правописната норма	2
3.2.	Владее и прилага лексикалната норма	2
3.3.	Владее и прилага граматичната норма	2
3.4.	Владее и прилага пунктуационната норма	2

**Критерии за оценяване на интерпретативно съчинение
(общо 30 точки)**

Оценяването включва:

1. Литературни компетентности
2. Компетентности за създаване на аргументативен текст
3. Езикови компетентности

№	Критерии	Точки
1.	Литературни компетентности	10
1.1.	Познава съдържанието на изучаваната художествена творба и се ориентира в системата на хуманитарните проблеми и ценности.	2
1.2.	Осъзнава актуалността на разработвания проблем	2
1.3.	Показва знания за автора и творбата и умения да ги ситуира в социокултурния контекст на епохата	4
1.4.	Осмисля темата и подчинява разработката на нея	2
2.	Компетентности за изграждане на аргументативен текст	12
2.1.	Формулира точна, ясна и изчерпателна теза	4
2.2.	Изгражда задълбочена, логически последователна и смислово обвързана с темата аргументация	4
2.3.	Прави адекватни изводи и заключения	2
2.4.	Умее да балансира собствен текст и цитати от художествената творба	1
2.5.	Оформя графически правилно текста	1
3.	Езикови компетентности	8
3.1.	Владее и прилага правописната норма	2
3.2.	Владее и прилага лексикалната норма	2
3.3.	Владее и прилага граматичната норма	2
3.4.	Владее и прилага пунктуационната норма	2